

skete, var, at der blev tilvejebragt mellem de to Ting et Modsætningsforhold, der har været af saa skæbnesvanger Art, at vi siden den Tid ikke have været i Stand til at gennemføre et eneste af Demokratiets store Programpunkter til Gavn for den almindelige Befolkning, og naar man har saa sørgelige Erfaringer fra vor politiske Historie, maa alle Demokrater og alle Venstremænd betænke sig to Gange, inden de indføre nøjagtig det samme Modsætningsforhold mellem Sogneraad og Amsraad, thi det kan blive lige saa skæbnesvangert for vort kommunale Livs Udvikling.

Anders Nielsen: Jeg skal indskrænke mig til et Par korte Bemærkninger, det er overflødigt at tale længe om denne Sag her. Jeg maa da først gøre en Bemærkning af mere personlig Natur vedrørende Historien om mit Forhold til Marineminister Ravn i sin Tid. Det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borbjerg) siger, at han har intet Øjeblik tænkt paa private Underhaandsaftaler, Overenskomster mellem daværende Marineminister Ravn og mig. Det, han sigter til, er noget, der ligger fuldt oplyst ad parlamentarisk Vej. Jeg henviser det ærede Medlem til — ikke i Dag, i Dag beder jeg mig fritagen, men naar Lejlighed maatte frembyde sig, enten her i Tinget, naar Forretningsordenen tillader det, eller i det Blad, ved hvilket han er en saa flittig Medarbejder — paa Grundlag af alt ad parlamentarisk Vej foreliggende Materiale af fremstille en Begrundelse af og en Bevisførelse for den Paastand, han har tilladt sig at fremføre her i Tinget, Højres gamle, ugrundede Paastand.

Til det ærede Medlem fra Saksøbing (Rørdam) har jeg kun dette at sige, at det glæder mig, at han har bekræftet Rigtigheden af det, som gentagne Gange har været nævnt baade i Pressen og i Tinget, at han kunde tænke sig som Venstremænd at forhandle med Højre paa Grundlag af at sætte Valgretsalderen til 30 Aar.

Til det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borbjerg) skal jeg bemærke, at naar han atter og atter udtaler: Her foreligger Forslag om at afskaffe privilegeret Valgret, stræk Haanden ud og grib det — det er ikke netop det ærede Medlems Ord; han holder undertiden stærkt paa den korrekte Gengivelse af Ordene, men Meningen turde dog nok være, naar vi ikke have den stenografiske Gengivelse for os —: grib dette Forslag, der foreligger her fra Højre om at afskaffe hele den privilegerede Valgret,

saa ved det ærede Medlem, hvad ogsaa jeg er gaaet ud fra som en temmelig sikker Ting, at der er Samhørighed mellem de forskellige Ændringsforslag fra Højres Side. Det er ikke blevet afkræftet af det ærede Medlem fra Thisted, og jeg antager, at Afstemningen vil vise, at det er rigtigt, at der er indbyrdes Samhørighed mellem de forskellige Forslag. Men saa er der ikke noget at gribe efter, for disse Ændringsforslag ere — tilsammentagne — *en Forringelse* af det foreliggende Forslag, set fra et Venstrestandpunkt. Det er en ubestridelig Kendsgerning. Hertil et Moment, ganske vist kun af negativ Karakter, men det fremtræder tydelig nok derved, at det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds erklærer, at han ikke vil udtale sig om, hvorvidt han foretrækker det fra Landstinget oversendte Forslag eller Forslaget med de af det ærede Medlem fra Thisted foreslaaede Ændringer. Det vil det ærede Medlem ikke udtale sig om, og det af gode Grunde. Hvis han nemlig skal holde Sandheden i Ære og sige sin Mening ærlig og redelig, maa han indrømme, at det Forslag, der foreligger anbefalet af Ministeren og oversendt fra Landstinget, er at foretrække fremfor det Forslag, der vil fremgaa af Højres Ændringsforslag.

Berntsen: Til det ærede Medlem fra Otterup (Mads Larsen) vil jeg blot sige, at dersom den Valgordning, der blev etableret i 1866, var af den Beskaffenhed, at den almindelige Valgret kunde besætte $\frac{2}{3}$ af Pladserne i Landstinget, havde vi ikke haft de politiske Kampe, som vi have ført siden, og saa var der ikke sket saa store Ulykker, som der er sket ved Grundlovsindskrænkningen i 1866.

Borbjerg: Til det ærede Medlem fra Løvel (Anders Nielsen) skal jeg sige, at der er ikke Tale om at gribe efter et Forslag. Her er Tale om, at det ærede Medlem paa dette Punkt, hvor Højre har gjort en væsentlig Indrømmelse, staar fast paa sit eget gamle Forslag fra i Fjor, det uforandrede Regeringsforslag, at indkassere denne store principielle Indrømmelse fra Højre og sige: Det er godt, at vi kunne faa den fra det gamle Højre, saa gaa vi videre, saa aabner der sig større Mulighed end tidligere for ad Forhandlingens Vej at naa til ganske anderledes demokratiske Resultater. De Herrer bære sig ikke en Gang ad som et klogt Forhandlingsparti, jeg taler slet ikke om Kamppolitik, selv som Forhandlingsparti bære de sig ikke klogt ad.